

**Rapport aan
het bestuur van
Stichting I.O.T.
te Utrecht**

inzake jaarrekening 2021

INHOUDSOPGAVE

Pagina

1. Rapport

1.1	NOAB-Samenstellingsverklaring	2
-----	-------------------------------	---

2. Bestuursverslag

2.1	Bestuursverslag	3
-----	-----------------	---

3. Jaarrekening

3.1	Balans per 31 december 2021	4
3.2	Staat van baten en lasten over 2021	6
3.3	Toelichting op de jaarrekening	7
3.4	Toelichting op de balans	14
3.5	Toelichting op de staat van baten en lasten	18

4. Bijlagen

4.1	Verantwoording sociaal plan	21
	Jaarverslag 2021	22

Het bestuur van
Stichting I.O.T.
De heer A. Azdural
Kanaalweg 22
3526 KM UTRECHT

Driebergen-Rijsenburg, 6 april 2022

Geacht bestuur,

Hiermede brengen wij u verslag uit van onze werkzaamheden omtrent de jaarrekening 2021 van de stichting.

1.1 NOAB-Samenstellingsverklaring

De jaarrekening van Stichting I.O.T. te Utrecht is door ons samengesteld op basis van de van u verkregen informatie. De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2021 en de winst- en verliesrekening over 2021 met de daarbij horende toelichting. In deze toelichtingen is onder andere een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving opgenomen.

Bij een samenstellingsopdracht bent u er verantwoordelijk voor dat de informatie klopt en dat u ons alle relevante informatie aanlevert. Wij hebben onze werkzaamheden dan ook uitgevoerd vanuit de veronderstelling dat u aan deze verantwoordelijkheid heeft voldaan.

Wij hebben deze samenstellingsopdracht uitgevoerd in overeenstemming met Nederlands recht en volgens richtlijnen en werkschema's, welke gebaseerd zijn op het NOAB kwaliteitssysteem (NKS). Dit houdt onder meer in dat wij ons gehouden hebben aan de voor ons geldende voorschriften in de verordeningen van de Nederlandse Orde van Administratie en Belastingdeskundigen (NOAB).

Daardoor mag u er van uit gaan dat wij de opdracht professioneel, vakbekwaam en zorgvuldig, integer en objectief hebben uitgevoerd en dat wij vertrouwelijk omgaan met de door u verstrekte gegevens.

Op grond van bovenstaande wordt van ons verwacht dat wij de jaarrekening samenstellen in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving. Wij hebben daarbij onze deskundigheid op het gebied van administratieve verwerking en financiële verslaggeving toegepast.

De in dit kader uitgevoerde werkzaamheden bestonden in hoofdzaak uit het verzamelen, het verwerken, het rubriceren, vergelijken, onderling aansluiten en het samenvatten van financiële gegevens ten behoeve van de jaarrekening en of kredietrapportage. Wij hebben geen controle- of beoordelingswerkzaamheden uitgevoerd die ons in staat stellen om een oordeel te geven of een conclusie te trekken met betrekking tot de getrouwheid van de jaarrekening.

Wij vertrouwen hiermee aan uw opdracht te hebben voldaan. Tot het geven van nadere toelichting zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,
ASU Advies & Administratie

wg

2.1 Bestuursverslag

Algemeen

De stichting draagt de naam Stichting Inspraakorgaan Turken in Nederland en is statutair gevestigd te Utrecht.

De stichting heeft ten doel, uitgaande van alle in de Turkse gemeenschap in Nederland aanwezige opvattingen en stromingen, een platform te zijn van advies aan en overleg met de Nederlandse overheid over aangelegenheden van het gecoördineerde minderheidsbeleid.

Bestuur

Per balansdatum wordt het dagelijks bestuur van de stichting gevormd door:

Z. Baran	voorzitter
D. Kayak	penningmeester
O. Ünlü	secretaris
I. Atmaca	bestuurslid

Vaststelling jaarrekening 2020

De jaarrekening 2020 is door het bestuur van de stichting vastgesteld op 16 april 2021.

Begroting

In de begroting voor 2021 wordt er rekening gehouden dat tekorten worden aangezuiverd vanuit de algemene reserve.

Utrecht, 6 april 2022

Het bestuur:

Z. Baran

D. Kayak

O. Ünlü

I. Atmaca

3.1 Balans per 31 december 2021

(Na resultaatbestemming)

ACTIVA	<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2020</u>	
	€	€	€	€
Vaste activa				
<i>Materiële vaste activa</i>	[1]			
Inventaris		<u>2.430</u>	<u>3.199</u>	
		2.430		3.199
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Handelsdebiteuren	[2]	54.130	-	
Subsidievorderingen	[3]	11.602	24.979	
Overige vorderingen	[4]	104.187	104.243	
Overlopende activa	[5]	<u>-</u>	<u>3.931</u>	
		169.919		133.153
<i>Liquide middelen</i>	[6]			
		106.879		128.939
Totaal activazijde		<u><u>279.228</u></u>	<u><u>265.291</u></u>	

3.1 Balans per 31 december 2021

(Na resultaatbestemming)

PASSIVA	<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2020</u>	
	€	€	€	€
<i>Vrij besteedbaar vermogen</i>				
Stichtingskapitaal	[7]	102.741	85.044	
Bestemmingsreserves	[8]	<u>53.305</u>	<u>53.305</u>	
		156.046		138.349
Kortlopende schulden				
Handelscrediteuren	[9]	-	656	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	[10]	5.698	7.639	
Overige schulden	[11]	102.782	102.782	
Overlopende passiva	[12]	<u>14.702</u>	<u>15.865</u>	
		123.182		126.942
Totaal passivazijde		<u><u>279.228</u></u>	<u><u>265.291</u></u>	

3.2 Staat van baten en lasten over 2021

		2021	Begroting 2021	2020
		€	€	€
Subsidiebaten	[13]	194.908	197.306	189.894
Overige baten	[14]	-	-	19.275
Baten		194.908	197.306	209.169
Overige personeelskosten	[15]	110.595	112.600	133.939
Huisvestingskosten	[16]	6.112	6.120	5.059
Autokosten	[17]	1.511	5.000	1.567
Kantoorkosten	[18]	3.028	3.106	2.525
Algemene kosten	[19]	4.798	6.700	8.326
Vrije kostenrubriek A	[20]	-124.830	-	-157.688
Vrije kostenrubriek B	[21]	175.877	64.000	177.416
Beheerslasten		177.091	197.526	171.144
Exploitatieresultaat		17.817	-220	38.025
Rentelasten en soortgelijke kosten	[22]	-120	-	-120
Som der financiële baten en lasten		-120	-	-120
Resultaat		17.697	-220	37.905
Bestemming resultaat:				
Stichtingskapitaal		17.697	-220	37.905
Bestemmingsreserve		-	-	53.305
		17.697	-220	91.210

3.3 Toelichting op de jaarrekening

ALGEMENE TOELICHTING

Vestigingsadres, rechtsvorm en inschrijfnummer handelsregister

Stichting I.O.T., statutair gevestigd te Utrecht is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41154003.

Schattingen

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Stichting I.O.T. zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

ALGEMENE GRONDSLAGEN

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving, mede op basis van de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 'Organisaties zonder winststreven'.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. <In de balans en de winst- en verliesrekening zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.>

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar, met uitzondering van de toegepaste stelselwijzigingen zoals opgenomen in de desbetreffende paragrafen.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot het resultaat uit de normale, niet-incidentele bedrijfsactiviteiten, maar die omwille van de vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

Overige materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie, inclusief de transactiekosten indien materieel. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Vrij besteedbaar vermogen

Het vrij besteedbaar vermogen is dat gedeelte van het eigen vermogen waarover de daartoe bevoegde organen zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kunnen beschikken voor het doel waarvoor de stichting is opgericht.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

GRONDSLAGEN VOOR BEPALING VAN HET RESULTAAT

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengstwaarde van de geleverde prestaties en de kosten en andere lasten over het jaar. De opbrengsten op transacties worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op reële waarde gewaardeerde vastgoedbeleggingen, de onder de vlottende activa opgenomen effecten en afgeleide financiële instrumenten die niet zijn aangemerkt als afdekkingsinstrument.

Baten

Onder baten wordt verstaan de bedragen voor de in het verslagjaar geleverde goederen of diensten na aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen, alsmede de baten uit hoofde van giften, subsidies, sponsorbijdragen en overige ontvangsten.

Opbrengsten voortvloeiend uit de verkoop van goederen worden verantwoord op het moment dat alle belangrijke rechten op economische voordelen alsmede alle belangrijke risico's zijn overgegaan op de koper. De kostprijs van deze goederen wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn verricht. De kostprijs van deze diensten wordt aan dezelfde periode toegerekend.

Opbrengstverantwoording

Algemeen

Netto-omzet omvat de opbrengsten uit levering van diensten en gerealiseerde projectopbrengsten uit hoofde van onderhanden projecten onder aftrek van kortingen en dergelijke en van over de omzet geheven belastingen.

Kosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Bijzondere posten

Bijzondere posten zijn baten of lasten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot de normale, niet-incidentele bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de analyse en vergelijkbaarheid apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post.

3.3 Toelichting op de jaarrekening

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de winst- en verliesrekening in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

3.4 Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Materiële vaste activa [1]

Het verloop van de materiële vaste activa wordt als volgt weergegeven:

	Inventaris
	€
Aanschafwaarde	4.050
Cumulatieve afschrijvingen	-851
Boekwaarde per 1 januari	<u>3.199</u>
Afschrijvingen	-769
Mutaties 2021	<u>-769</u>
Aanschafwaarde	4.050
Cumulatieve afschrijvingen	-1.620
Boekwaarde per 31 december	<u>2.430</u>

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Handelsdebiteuren [2]		
Debiteuren	<u>54.130</u>	<u>-</u>

Een voorziening voor oninbare debiteuren wordt niet noodzakelijk geacht.

Subsidievorderingen [3]

Subsidievordering	<u>11.602</u>	<u>24.979</u>
<i>Subsidievordering</i>		
Schuldhelpverlening	11.602	13.377
Verandering van Binnenuit	-	11.602
	<u>11.602</u>	<u>24.979</u>

3.4 Toelichting op de balans

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Overige vorderingen [4]		
ASU, inzake uitvoering sociaal plan	102.659	102.715
Waarborgsom huur	<u>1.528</u>	<u>1.528</u>
	<u><u>104.187</u></u>	<u><u>104.243</u></u>
Overlopende activa [5]		
Vooruitbetaalde huur	-	509
Afrekening NOW 1.0	-	3.344
Vooruitbetaalde kosten	-	78
	<u>-</u>	<u>3.931</u>
	<u><u>-</u></u>	<u><u>3.931</u></u>
Liquide middelen [6]		
ABN AMRO, bestuursrekening	1.879	1.939
ABN AMRO, spaarrekening	<u>105.000</u>	<u>127.000</u>
	<u><u>106.879</u></u>	<u><u>128.939</u></u>

3.4 Toelichting op de balans

PASSIVA

EIGEN VERMOGEN

Algemene reserve

	2021	2020
	€	€
Stichtingskapitaal [7]		
Stand per 1 januari	85.044	100.444
Bestemming resultaat boekjaar	17.697	37.905
Naar garantiereserve	-	-53.305
Stand per 31 december	<u>102.741</u>	<u>85.044</u>
Bestemmingsreserves [8]		
Garantiestelling AVS	<u>53.305</u>	<u>53.305</u>
<i>Garantiestelling AVS</i>		
Stand per 1 januari	53.305	-
Bestemming resultaat boekjaar	-	53.305
Stand per 31 december	<u>53.305</u>	<u>53.305</u>

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021

Voor de verwerking van het saldo over het boekjaar 2021 wordt verwezen naar de staat van baten en lasten.

Het ingehouden deel van het resultaat over 2021 bedraagt € 17.697.

3.4 Toelichting op de balans

KORTLOPENDE SCHULDEN

	31-12-2021	31-12-2020
	€	€
Handelscrediteuren [9]		
Crediteuren	-	656
Belastingen en premies sociale verzekeringen [10]		
Loonheffing	5.698	7.639
Overige schulden [11]		
Uitvoering Sociaal Plan	102.782	102.782
Overlopende passiva [12]		
Accountants- en administratiekosten	7.000	7.000
Vakantietoeslag	3.792	5.046
Reservering loopbaanbudget	3.910	3.819
	<u>14.702</u>	<u>15.865</u>

Voorwaardelijke verplichtingen en belangrijke financiële verplichtingen

Garantiestellingen

Tot meerdere zekerheid van een tekortkoming op het project Schuldhulpverlening is er aan de Alliantie Vrijwillige Schuldhulpverlening een garantiestelling afgegeven tot een bedrag van € 53.306 per alliantiepartner.

Huurverplichtingen

De stichting heeft een huurcontract afgesloten voor de huur van het pand op de locatie Kanaalweg 22 te Utrecht. De huurverplichting bedraagt ongeveer € 6.000 per jaar. Het huurcontract loopt tot en met 31 december 2021, met telkens een verlenging van 12 maanden.

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2021	Begroting 2021	2020
	€	€	€
Subsidiebaten [13]			
Project Verandering van binnenuit	26.118	18.306	45.022
Verduurzaming schuldhulpverlening	168.790	179.000	144.872
	<u>194.908</u>	<u>197.306</u>	<u>189.894</u>
Overige baten [14]			
Overige baten	-	-	2.200
Uitkering NOW-1	-	-	17.075
	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>19.275</u>
Overige personeelskosten [15]			
Salarissen	80.942	77.500	97.102
Sociale lasten	11.611	16.000	15.240
Pensioenlasten	9.202	13.000	10.178
Reiskostenvergoeding	962	2.500	1.268
Loopbaanbudget	92	1.100	480
Onkosten vrijwilligers	1.659	2.500	1.944
Mutatie vakantietoelagenreservering	5.664	-	7.429
Kantinekosten	-	-	11
Werkkostenregeling vrije ruimte	463	-	287
	<u>110.595</u>	<u>112.600</u>	<u>133.939</u>
Huisvestingskosten [16]			
Huur, service en energie	6.112	6.120	4.700
Overige huisvestingskosten	-	-	359
	<u>6.112</u>	<u>6.120</u>	<u>5.059</u>
Bestuurskosten [17]			
Bestuursvergoedingen	1.184	4.000	1.350
Representatiekosten	327	1.000	217
	<u>1.511</u>	<u>5.000</u>	<u>1.567</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

	2021	Begroting 2021	2020
	€	€	€
Bureaunkosten [18]			
Afschrijvingen	769	516	319
Kantoorbenodigdheden	355	510	468
Telefoon	334	380	495
Porti	19	50	24
Huishoudelijke artikelen	-	150	-
Automatiseringskosten	1.551	1.500	1.219
	<u>3.028</u>	<u>3.106</u>	<u>2.525</u>
Algemene kosten [19]			
Administratiekosten	4.700	6.000	7.586
Advieskosten	98	450	183
Juridische kosten	-	-	455
Overige algemene kosten	-	250	102
	<u>4.798</u>	<u>6.700</u>	<u>8.326</u>
Overhead doorbelasting naar projecten [20]			
Schuldhelpverlening	-102.830	-	-115.388
Verandering van binnenuit	-22.000	-	-42.300
	<u>-124.830</u>	<u>-</u>	<u>-157.688</u>
Project- en activiteitenkosten [21]			
Verandering van binnenuit	23.815	-	48.240
Schuldhelpverlening	152.007	64.000	129.109
Sociaal Plan	55	-	67
	<u>175.877</u>	<u>64.000</u>	<u>177.416</u>
Financiële baten en lasten			
Rentelasten en soortgelijke kosten [22]			
Bankrente- en kosten	<u>120</u>	<u>-</u>	<u>120</u>

3.5 Toelichting op de staat van baten en lasten

Personeelsleden

Gedurende het jaar 2021 was gemiddeld 1 werknemer in dienst op basis van een fulltime dienstverband. In het jaar 2020 waren dit 1,6 werknemers.

Utrecht, 11 maart 2022
Stichting I.O.T.

Z. Baran

D. Kayak

O. Ünlü

I. Atmaca

4.1 Verantwoording sociaal plan

	€	€
Ontvangen subsidie		323.771
Aanvulling tekorten		<u>14.544</u>
		338.315
Besteed		
Harm van Zuthem		
Ontslagvergoeding	37.616	
Wachtgeld	111.136	
Pensioenpremie	50.172	
Hatice Tas-Sari		
Ontslagvergoeding	14.902	
Wachtgeld	8.898	
Pensioenpremie	10.117	
Kosten RAET	<u>3.718</u>	
		<u>236.559</u>
Nog te besteden per 31 december 2020		101.756
De besteding zal als volgt zijn:		
Ahmet Azdural		
Ontslagvergoeding	25.293	
Wachtgeld	47.823	
Pensioenpremie	28.432	
Administratiekosten	<u>600</u>	
		<u>102.148</u>
		-392
Rente-ontvangsten/bankkosten		<u>903</u>
Overschot		<u><u>511</u></u>

Op de geblokkeerde rekening (bij ASU) staat een bedrag van € 102.659.

Inspraakorgaan Turken
Kanaalweg 22
3526 KM Utrecht

t. 030-2343625
e. info@iot.nl
w. www.iot.nl

Jaarverslag 2021

Utrecht, 11 maart 2022

1. Inleiding

Op 15 januari 2021 bood het kabinet Rutte III zijn ontslag aan vanwege de kinderopvangtoeslagen-affaire, waar als gevolg van een algoritme dat selecteerde op dubbele nationaliteit disproportioneel vaak migranten het slachtoffer van waren. Het zou op vijf dagen na een jaar duren voor een nieuw kabinet werd beëdigd. Behalve vanwege de langste kabinetsformatie uit de geschiedenis, zal 2021 worden onthouden als het tweede jaar van de coronapandemie. Door de introductie van nieuwe, besmettelijker virusvarianten werd de pandemie anders dan verwacht niet beteugeld door een hoge vaccinatiegraad. Bovendien kon het virus vrijelijk rondgaan in de orthodox-christelijke biblebelt en de wijken met veel migranten van de grote steden, waar de vaccinatiegraad laag was. De zorg dat onnodig veel slachtoffers zouden vallen in de Turkse gemeenschap ten gevolge van de lage vaccinatiegraad heeft de activiteiten van het Inspraakorgaan Turken voor een belangrijk deel bepaald.

Op 1 januari 2021 woonden er in Nederland 416.864 personen met tenminste één in Turkije geboren ouder. Op grond daarvan wordt men gerekend tot de mensen met een Turkse migratieachtergrond. De derde generatie, waarover vaak wordt gesproken, wordt in dat aantal niet meegenomen. Deze groep bestaat uit ruim 20.000 personen, waarvan een derde overigens één Nederlandse ouder heeft. Aan het begin van het verslagjaar hadden 203.000 Turkse Nederlanders werk, waarvan 39.000 als zelfstandige. De ook door het Centraal Planbureau en het Sociaal en Cultureel Planbureau verwoorde vrees voor hoge werkloosheid onder niet-westerse migranten als gevolg van de coronapandemie werd niet bewaarheid. Vermoedelijk is de oorzaak hiervan gelegen in de effectieve steunmaatregelen van de overheid. De werkloosheid onder Turkse Nederlanders stabiliseerde in 2021 rond de zes procent, ongeveer het dubbele van de autochtone werkloosheid. De netto arbeidsparticipatie bleef net boven de zestig procent, een kleine tien procent lager dan de arbeidsdeelname onder Nederlanders. Dat veel Turkse Nederlanders ondanks de spanning op de arbeidsmarkt aan de kant staan wordt mede veroorzaakt door discriminatie op de arbeidsmarkt. Over dit onderwerp is het afgelopen jaar herhaaldelijk overleg gevoerd met de minister van Sociale zaken en Werkgelegenheid.

In dit jaarverslag gaan wij eerst in op een aantal ontwikkeling binnen het Inspraakorgaan en op de overleggen die in de loop van het jaar gevoerd zijn met minister en hun medewerkers. Vervolgens worden de vraagstukken behandeld waarop het IOT actie heeft ondernomen. Tenslotte volgen een aantal paragrafen over de in 2021 uitgevoerde projecten.

2. Het Inspraakorgaan Turken

In 2021 heeft het dagelijks bestuur DB driemaal en het algemeen bestuur tweemaal vergaderd. Omdat alleen online vergadering konden worden gehouden is met algemene stemmen besloten om de verkiezingen van een nieuw dagelijks bestuur uit te stellen naar het voorjaar van 2022. Van het bestuur maakten op 31 december 2021 de volgende personen deel uit: Oktay Ünlü, Zeki Baran, İzem Atmaca, Düzgün Kayak, Serdar Çiçek, Melahat Çapoğlu Ayhan Köse, Nuh Yıldız en Nihal Aggunduz.

Geconstateerd met worden dat het bestuur gezien de vele, vaak specialistische werkzaamheden dringend versterking behoeft. De statuten bieden hiervoor de mogelijkheid in de vorm van kwaliteitszetels. Derhalve zal het bestuur binnenkort worden aangevuld met een jurist, een onderwijsdeskundige, een arbeidsmarktdeskundige en een lid uit de kringen van ondernemers.

In januari 2021 is opnieuw met de HTiB gesproken over de afvaardiging van bestuursleden. Tijdens dat gesprek bleek nogmaals dat de vereniging zich er niet in kan vinden dat (sinds 1985) de statutaire hoofdtaak van het inspraakorgaan de verdediging van de belangen van de Turkse gemeenschap is.

In 2021 is het IOT is verhuisd naar het adres Kanaalweg 22 in Utrecht, omdat het kantoorpand in Zuilen wordt gesloopt.

3. Overleggen met de rijksoverheid

In de loop van het jaar is op verschillende momenten overleg gevoerd met bewindspersonen of hun medewerkers

Datum	Gesprekspartner	Onderwerpen
20 januari	Minister Koolmees (SZW)	Arbeidsmarkt discriminatie Moslimdiscriminatie Coronabeleid Nationaal Coördinator Discriminatiebestrijding
11 februari	Ambtelijk SZW	Arbeidsparticipatie Moslimdiscriminatie Gevolgen coronacrisis voor het onderwijs Samenwerking met migrantenorganisaties
31 maart	Ambtelijk SZW	Aanpak arbeidsmarktdiscriminatie (VIA) Moslimdiscriminatie
19 april	Minister Koolmees (SZW)	Criminaliteitscijfers migranten
25 mei	Ambtelijk JenV	Affaire gelekt rapport HP/De Tijd.
10 juni	Ambtelijk JenV	Politie Discriminatiebestrijding
8 september	Ambtelijk SZW	Kennismaking met Arjen van Noort (directeur S&I) Weerbaarheidsagenda Karakter van het overleg
14 oktober	Ambtelijk JenV	Vertrouwen in het politieapparaat Samenwerking met migrantenorganisaties Bevordering meldingsbereidheid discriminatie Publicatie criminaliteitscijfers Tegengaan etnische profilering Uitspraak over etnisch profilering door de marechaussee Voorstel onderzoek gevolgen van discriminatie en islamofobie
17 december	Directeur S&I SZW	Herstel van vertrouwen na NTA affaire.

4. De Landelijke Cliëntenraad

De secretaris van het IOT, de heer Oktay Ünlü is in september benoemd tot lid van de Landelijke Cliëntenraad (LCR). De LCR is de officieel gesprekspartner van de landelijke overheid inzake beleidsvraagstukken namens pensioen- en uitkeringsgerechtigden, mensen met een handicap of chronische ziekte. Het Samenwerkingsverband Marokkaanse Nederlanders en het IOT wijzen om-en-om een lid van de Raad aan. De heer Ünlü heeft in de raad een tweeledige taak. In de eerste plaats zal hij de problemen inbrengen van uitkeringsgerechtigden die woonachtig zijn in het buitenland. In de tweede plaats is het zijn taak om bijzondere problemen van migranten op het terrein van werk en inkomen in Nederland aan de orde te stellen.

Onder meer zal de heer Ünlü zich in de LCR zich bezighouden met de kostendelersnorm. Zoals bekend blijkt de uitvoering hiervan in toenemende mate op bezwaren te stuiten. Voor Surinamers is de oplossing gevonden in de toekenning van AOW-opbouwjaren en jongeren krijgen pas na hun 25-ste

met de kostendelersnorm te maken. Zoals bekend kunnen ouderen met een AOW-tekort wanneer zij hulpbehoevend worden niet bij hun kinderen gaan wonen, omdat zij dan hun AIO-uitkering kwijtraken.

5. De coronapandemie

Mede naar aanleiding van een uitgebreid analyse van het IOT van de gevolgen van de coronacrisis voor de positie van Turkse Nederlanders en een reactie hierop namens de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid is gedurende het jaar verschillende malen overleg gevoerd over de te nemen maatregelen.

Uit verschillende onderzoeken is gebleken dat het coronavirus de Turkse gemeenschap en andere minderheidsgroepen meer dan gemiddeld heeft geraakt. Omdat men kleiner behuist is en een baan heeft die thuiswerken onmogelijk maakt, staat men meer aan besmettingsgevaar bloot. Een infectie levert meer gevaar op, omdat migranten een slechtere gezondheid hebben (roken, obesitas, enz.). Uit een onderzoek van de Nederlandse Vereniging voor Artsen voor Longziekten en Tuberculose beek dat ongeveer de helft van de ongevaccineerde patiënten die in ziekenhuizen worden opgenomen een niet-westerse migratieachtergrond heeft. De vaccinatiebereidheid onder Turken en andere migranten is aanzienlijk lager te zijn dan onder Nederlanders¹.

Dat er in de Turkse gemeenschap reserve bestaat tegen vaccinatie heeft verschillende oorzaken. In de eerste plaats moet worden vastgesteld dat het geen algemeen verschijnsel is, want bij vaccinatie tegen kinderziekten is het animo juist groter dan onder andere bevolkingsgroepen. Het grote verschil is dat de kindervaccinatie op consultatiebureaus wordt aanbevolen door artsen en verpleegkundigen, terwijl de coronavaccinatie wordt gezien als een verplichting van de overheid. Het wantrouwen jegens de Nederlandse overheid vormt een vruchtbare voedingsbodem voor broodje-aapverhalen over een microchip die zou worden ingespoten en de verwerking van varkensvet in de vaccins, en ongefundeerde vrees voor bijwerkingen zoals onvruchtbaarheid. De lage vaccinatiegraad is extra riskant, omdat migranten veelal geconcentreerd wonen in de minder welgestelde wijken van de grote steden, waar ook andere bevolkingsgroepen wonen die zich niet laten vaccineren.

Op verschillende momenten heeft het IOT de overheid het aanbod gedaan om behulpzaam te zijn bij de voorlichting over de coronavaccinatie. Helaas is daar geen gebruik van gemaakt. Het IOT heeft zelf regelmatig oproepen geplaatst waarin werd ingegaan op specifieke bezwaren in de Turkse gemeenschap. De leden van het bestuur hebben via de hen ter beschikking staande kanalen opgeroepen om gebruik te maken van de mogelijkheid tot vaccinatie. De voorzitter heeft bewilligd in het verzoek om als een van de eersten in zijn woonplaats Rotterdam publiekelijk tegen covid-19 te worden gevaccineerd. Door de leden van het bestuur zijn verschillende artsen in onder meer Rotterdam benaderd met het voorstel gezamenlijk een voorlichtingscampagne te voeren. Een aantal van hen bleek huiverig om daaraan mee te werken, omdat vaccinatie onder hun patiënten controversieel is, niet alleen in Nederland, maar ook in Turkije.

6. Verkiezingen en kabinetsformatie

Aan de vooravond van de Tweede Kamerverkiezingen op 17 maart heeft het IOT Turkse Nederlanders opgeroepen om te gaan stemmen en zich daarbij te laten leiden door een drietal vraagstukken:

- De bevordering van meer gelijkheid
- Inclusiviteit en
- Het bestrijden van structureel racisme en etnisch profileren.

Het is gebruikelijk dat Turkse organisaties bij verkiezingen bijeenkomsten beleggen om de bekendheid met partijprogramma's en kandidaten te vergroten. Door de coronapandemie was dat in 2021 niet mogelijk.

Gedurende de lange kabinetsformatie heeft het IOT meermalen getracht accenten te leggen voor het beleid van het nieuw te vormen kabinet. In een memorandum gericht aan de informateur is betoogd dat institutioneel racisme er mede toe bijdraagt dat er een onoverbrugbare kloof is ontstaan tussen kansrijken en kansarmen. Bestrijding van discriminatie en institutioneel racisme niet alleen morele opgave, maar moet ook concreet bijdragen aan positieverbetering van gediscrimineerde groepen.

¹ Vaccinatiebereidheid COVID-19 onder groepen met een migratieachtergrond; verkenning van beïnvloedende factoren en strategieën voor communicatie en beleid. 21 mei 2021; RIVM Corona Gedragsunit.

Samen met het CIDI, Bi+ Nederland, COC Nederland, Ieder(in), Nederlands Netwerk voor seksediversiteit NNID, Samenwerkingsverband van Marokkaanse Nederlanders (SMN), Transgender Netwerk Nederland en WOMEN Inc. heeft het IOT een brief geschreven aan de informateur om te pleiten voor hogere wettelijke straffen bij discriminerend geweld, gespecialiseerde discriminatierechercheurs en meer geld en tijd voor diversiteitsnetwerken bij de politie.

Het op 15 december gepresenteerde coalitieakkoord bevat voornemens t.a.v. discriminatie op de woningmarkt, stagediscriminatie, verhogen van de aangiftebereidheid, toezicht op algoritmes en de bestrijding van institutioneel racisme.

7. Nationaal Coördinator Discriminatiebestrijding

Nadat eerst een verkenning heeft plaatsgevonden, is per 15 oktober de Nationaal Coördinator Discriminatiebestrijding aangetreden. In de voorbereidende fase heeft het IOT erop aangedrongen dat discriminatiebestrijding zich vooral zou moeten richten op actieve versterking van de positie van de slachtoffers. Het gaat erom dat gedupeerden zich actief kunnen verweren en dat het effect van discriminatie, ongelijke onderwijskansen en kansen op de arbeidsmarkt daadwerkelijk teniet wordt gedaan. Daarbij mag de regelgeving van de overheid niet buiten schot blijven.

Op 26 oktober heeft een kennismakingsgesprek plaatsgevonden met de nationaal coördinator Rabin Baldewsingh. Hij ziet het IOT als een van de partners waarmee hij het beleid vorm wil geven.

8. Het gesuggereerde verband tussen criminaliteit en etniciteit

Tijdens de Algemene Politieke Beschouwingen in september begon Wilders er weer over. Migranten zijn veel criminelere dan Nederlanders en daarom moeten we ze niet meer toelaten en zo mogelijk uitzetten. Daarbij verwees hij naar cijfers van het CBS, waaruit blijkt dat migranten vaker verdacht worden van een misdrijf.

In 2020 heeft datzelfde CBS betoogd de cijfers van criminaliteit per etnische groep niet kloppen². In de eerste plaats is een verdachte nog niet veroordeeld. Amnesty International heeft aangetoond dat politieagenten iemand met een niet-Nederlands uiterlijk eerder verdacht vinden. Kijk je naar veroordelingen, dan zijn de uitkomsten heel anders. Daar komt nog iets bij. Er is in alle bevolkingsgroepen meer criminaliteit onder jongeren laagopgeleide jongeren met een ongunstige sociaaleconomische status en jongeren uit gebroken gezinnen. Maar dergelijke jongeren treft men vaker dan gemiddeld aan in de Turkse, de Surinaamse of Antilliaanse gemeenschap. Daardoor lijkt het of migrantengroepen vaker geneigd zijn tot criminaliteit. Vergelijkt men deze groepen echter met een groep Nederlanders van dezelfde leeftijd, hetzelfde opleidingsniveau, dezelfde sociaaleconomische status en gezinsstructuur, dan is het aantal veroordelingen precies even hoog.

Samen met de collega's OCAN en SMN dringt het IOT er sinds een aantal jaren op aan om niet langer cijfers te publiceren die een misleidend verband leggen tussen etniciteit en criminaliteit. Er zijn pers artikelen en brieven opgesteld, contacten gelegd met Kamerfracties en er is indringend gesproken met het CBS. Tevens is een rapport gericht aan de Hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties.

Zowel CBS als het departement van SZW hebben inmiddels toegezegd dat als verschillen tussen bevolkingsgroepen kunnen worden herleidt tot opleidingsniveau of inkomensverschillen, dit in de publicatie moet worden vermeld³. Ik de praktijk gebeurt dat niet, zoals bij de hierboven genoemde cijfers die Wilders aanhaalde.

Wanneer de cijfers geen zinvolle functie vervullen en behalve dat ze misleidend zijn stigmatiseren en vreemdelingenhaat bevorderen, wordt het tijd dat de overheid ermee op houdt dit soort gegevens te verzamelen.

Op 19 april hebben het IOT en zijn partners gesproken over presentatie van criminaliteitscijfers per herkomstgroep met minister Koolmees, die in elk geval bereid bleek geen cijfers meer te publiceren zonder controle voor criminogene factoren⁴. Na een gesprek heeft ook het CBS de toezegging

² Jaarrapport Integratie 2020, 183.

³ CBS afwegingskader migratie- en integratiestatistieken, 19 maart 2021.

⁴ Brief SZW 2 maart 2021. Antwoord brief over de wijze waarop Nederlandse overheidsorganisaties publiceren over criminaliteitscijfers en migratieachtergronden (ref. 2021-0000029852).

gedaan: "als waargenomen verschillen feitelijk op verschillen naar bijv. opleiding of inkomen terug te voeren zijn, moet dit worden vermeld en waar mogelijk laten zien in geschreven (web)publicaties".⁵ In een brief aan Kamerfracties (Pvda, SP, GL, Denk, Bij1, PvdD, D66), heeft het IOT met OCAN en SMN een aantal suggesties gedaan voor vragen aan de demissionair minister van justitie over de bedoelingen van de koppeling tussen criminaliteitscijfers en afkomst. Op de langere termijn is het doel een einde te maken aan de publicatie van stigmatiserende criminaliteitscijfers. Publicatie van die cijfers is immers in strijd met het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens.

Tot nu toe is het argument van de bewindspersonen dat de cijfers nodig zijn om criminaliteit effectief te bestrijden. Dat is natuurlijk onzin, want als een politieagent vanwege deze cijfers ten onrechte denkt dat Turken criminel zijn, is de kans groot dat hij de verkeerde verdachten oppakt.

9. Een gelekt rapport van de NCTV

Op 15 februari berichtte Hp/De Tijd over een vanuit de Nationaal Coördinator Terrorismebestrijding en Veiligheid (NCTV) gelekt rapport, waarin zou staan dat de Turkse President Erdoğan salafistische groepering ondersteunt, die vervolgens invloed uitoefenen op Turkse jongeren in Nederland. Dit is de zoveelste publicatie waarin Turkse jongeren in een ongunstig daglicht worden gesteld. Het rapport werd door de minister van Veiligheid en Justitie onvoldragen genoemd en zou in die vorm niet worden gepubliceerd. De Tweede kamer was zeer bezorgd over wat Hp/de Tijd berichtte over het rapport en vanuit verschillende fracties worden stringente maatregelen geëist. Wilders zei dat het rapport zijn gelijk bevestigt. Er werd door politici geroepen om een verbod van organisaties. Op 9 juli is het definitieve rapport verschenen.

En wat bleek?

Er was niets aan de hand!

De overgrote meerderheid van de Turks-Nederlandse moslims houdt zich verre van islamistisch extremisme. Er is hooguit in de marge enige steun voor radicale stromingen in de islam. Dit fenomeen is niet nieuw en is in de afgelopen jaren ook niet veranderd. Ofschoon er al vele jaren een gering aantal salafistische aanjagers van Turkse afkomst actief is, zijn er geen exclusief Turks-Nederlandse salafistische moskeeën of instellingen in Nederland.

En de lange arm van Ankara?

Het rapport schrijft: 'De Turkse regering heeft geen directe bemoeienis met radicalisering onder Turkse Nederlanders. De export van politiek-religieus extremisme is geen onderdeel van de diasporapolitiek.'

Door het IOT en andere organisaties is scherp gereageerd op het uitlekken – vlak voor de verkiezingen – van het conceptrapport. Ook al bleek het een hoax te zijn, Turkse jongeren lopen nog jaren rond met het stigma dat velen van hen in radicaal vaarwater verzeild zijn geraakt. Op die manier wordt het gemakkelijker om in Nederland 'mee te doen'.

In een gesprek met de NCTV heeft het IOT ervoor gewaarschuwd dat de dienst meer bijdraagt aan radicalisering van Turkse jongeren dan anderen die zij dat verwijt. Voorts is betoogd dat als er vragen leven over bijvoorbeeld radicalisering onder Turkse jongeren, de overheid die vragen gewoon kan stellen aan organisaties die de gemeenschap vertegenwoordigen.

In vervolg op de gesprekken met de NCTV is de affaire ook besproken met het Ministerie van Justitie. De excuses waarom het IOT heeft gevraagd zijn er evenwel niet gekomen. De affaire is tekenend voor een overheid die het contact met de burgers is kwijtgeraakt past en een bestuursstijl hanteert die zich kenmerkt door autisme.

10. De NCTV schakelt Nuance door training en advies (NTA) in

Niet alleen de rijksoverheid hanteert een autistische bestuursstijl. Een reeks van gemeenten die zich afvroegen of in moskeeën wellicht radicalisering plaatsvond, voelden zich te goed om even bij het bestuur te informeren of hun zorgen terecht waren. In plaats daarvan richtten zij zich tot de NCTV, die het bureau *Nuance door training en advies* in de arm nam om stiekem infiltranten naar de moskeeën te sturen. Kunt u zich voorstellen dat de overheid infiltranten op Nederlandse kerkgenootschappen afstuurt?

⁵ Brief CBS 28 juli 2021: Relatie tot het gebruik van migratie achtergrond.

Alom lieten islamitische organisaties weten geen vertrouwen in een overheid te kunnen hebben die zijn burgers zo achterbaks bejegend. De minister van SZW a.i., Dennis Wiersma, werd ingezet om de schade te repareren. Aan de Tweede kamer schreef hij op 16 december: 'Het proces dat SZW is gestart rond het trekken van lessen wordt vervolgd, gericht op herstel van vertrouwen. Op korte termijn wordt vanuit en namens het kabinet het gesprek met de betrokken organisaties vervolgd, waarbij ook wordt besproken of een externe partij geobjectiveerde begeleiding en reflectie zou kunnen bieden.'

11. Racisme bij de politie Rotterdam

Aan het begin van het jaar onstond er onrust binnen de Rotterdamse politie over de zogenoemde Jan Smit appgroep. In deze groep gebruikten agenten termen als "kutafricanen" en "pauperallochtonen". "Kankervolk. Allemaal kapot maken," meende een agent n.a.v. een incident met migrantenjongeren, terwijl een andere pleitte voor "meteen schieten". De betrokken agenten kregen alleen een schriftelijke berisping. Tezelfdertijd werd bekend dat er in 2018 ook racistische appjes gestuurd werden na de moord op de 16-jarige Hümeýra door haar ex-vriend. Een van de berichten luidde "Weer een Turk minder". 'Dit is des te gruwelijker als men bedenkt dat Hümeýra viermaal aangifte had gedaan tegen haar moordenaar wegens bedreiging, stalking en mishandeling, zonder dat de Rotterdamse politie ingreep.

In een brief aan de Rotterdamse hoofdcommissaris schreef het IOT dat het op deze wijze onmogelijk is om de meldingsbereidheid in discriminatiezaken te bevorderen en op te komen voor de veiligheid van vrouwen. Daarop werd het IOT uitgenodigd voor een gesprek met commissaris Fred Westerbeke, dat op 25 mei plaatsvond. Afgesproken werd dat de Rotterdamse politie en het IOT regelmatig met elkaar gaan overleggen over beeldvorming en discriminatiebestrijding. Ook wil de politie samenwerken bij de werving van politieagenten. Op 29 juni vond een vervolggesprek plaats. Onder meer werd toegezegd dat er een groot aantal politiemensen uit migrantenringen in dienst zal worden genomen.

Op 10 juni werd over dezelfde kwestie overlegd met medewerkers van minister Grapperhaus van Justitie en Veiligheid. Er vindt een gesprek op beleidsniveau met de politie plaats op 29 juni. Deze bijeenkomst dient onder meer ter voorbereiding van de volgende bijeenkomst op bestuurlijk niveau op 2 december. Ter voorbereiding van dat gesprek wordt eveneens een bijeenkomst belegd met Turkse ex-agenten. Gemakkelijk zal dat niet zijn. In de voorbereiding van de gesprekken die in de tweede helft van het jaar hebben plaatsgevonden heeft het IOT gespreken met ex-agenten gevoerd, waaruit bleek dat racisme diep geworteld is in het corps. Over de werving van nieuwe agenten is dor leden van het bestuur gesproken met jongerenorganisaties.

12. Wetsvoorstel transparantie maatschappelijke organisaties

Op 9 juni is het IOT door het departement van SZW uitgenodigd deel te nemen aan de internetconsultatie over de Nota van wijziging bij het Wetsontwerp transparantie maatschappelijke organisaties. Aanscherping.

Het staat voor het IOT als een paal boven water dat activiteiten die bijdragen aan ondermijning van de democratische rechtstaat moeten worden tegengegaan.

Vage omschrijving van wat precies (door burgemeesters) moet worden verstaan onder bedreiging van de rechtsstaat.

Zeker met de nota van wijziging draagt het wetsontwerp alle kenmerken in zich van een instrument dat door de autoriteiten naar willekeur en zonder democratische controle kan worden gebruikt om lastige maatschappelijke organisaties tegen te werken.

er tal van democratische middelen zijn die veel geschikter zijn om het gevaar van buitenlandse beïnvloeding te voorkomen. Van verschillende kanten is al gewezen op de Anbi-regeling,

13. De bedreiging van Lale Gül

Na de publicatie van haar debuutroman *Ik ga leven* werd de schrijfster Lale Gül op velerlei manieren bedreigd. Door de burgemeester van haar woonplaats Amsterdam werden deze bedreigingen uiterst serieus genomen. Samen met verschillende andere Turkse organisaties heeft het IOT stelling genomen tegen die bedreigingen: 'Elke persoon uit onze gemeenschap die daaraan meedoet, maakt de islam te schande. De vrijheid van meningsuiting en de vrijheid van godsdienst hebben alleen betekenis in de relatie tot medeburgers die een andere mening hebben en anders over religie denken.'

Wij roepen de Turkse gemeenschap op om rond deze moedige jonge vrouw te gaan staan.’

14. Projecten

Hieronder volgens de kerngegevens van de in 2021 uitgevoerde projecten. Uitgebreide evaluaties zijn bij het bureau van het IOT verkrijgbaar. Het ontwikkelen en aanvragen van projecten is een langdurige en veel inzet vergende procedure. Wij doen daarom tevens verslag van werkzaamheden die niet tot een geslaagde projectaanvraag hebben geleid.

14.1 Armoede en schuldhulpverlening

In december publiceerde de Autoriteit Financiële Markten (AFM) een rapport over Nederlanders met een migratieachtergrond⁶. Enkele van de conclusies luiden:

- Migranten hebben een gemiddeld hogere kans op schuldenproblematiek en hun inkomensverschillen met Nederlanders zijn persistent over generaties heen.
- Veertig procent van de migrantenouderen leeft onder de armoedegrens door het ontbreken van een toereikende oudedagsvoorziening.
- De financiële kwetsbaarheid doet zich vooral voor onder laagopgeleiden.

In het kader van het project Landelijk Dekkend Netwerk van Vrijwilligersprojecten in Schuldhulp werken (...) samen in de Alliantie Vrijwillige Schuldhulpverlening (AVS). IOT en SMN hadden binnen dit project tot taak om de schuldhulpverlening ingang te doen vinden bij de Marokkaanse en Turkse gemeenschap. Door de beperkingen t.g.v. van coronamaatregelen moet in 2021 een alternatief worden gevonden voor de geplande voorlichtingsbijeenkomsten. Onder meer werd gebruik gemaakt van kleinschalige fysieke bijeenkomsten, digitale bijeenkomsten, videoboodschappen, een-op-een contacten en een e-cursus cultuursensitief en inclusief handelen. De korte films die ontwikkeld zijn, werden zeer vaak bekeken. Met deze veranderde activiteiten is het gelukt om de oorspronkelijke resultaten te behalen. Er zijn

- 40 locaties geselecteerd voor de toeleiding van de Marokkaanse en de Turkse Nederlanders.
- 40 ambassadeurs zijn geworven, getraind en hebben bijgedragen aan de uitvoering van het toeleidingsplan.
- ruim 84 intermediairs zijn geworven, deels getraind en ingezet op verschillende locaties.
- 70 voorlichtingsbijeenkomsten zijn georganiseerd met in totaal meer dan 700 deelnemers.
- een vertaling gemaakt van de digitale tools van Geldfit en andere informatie over schuldhulp.

Dat de beoogde resultaten ondanks de coronacrisis konden worden gerealiseerd, komt mede door de inzet van de bij de samenwerkingsverbanden aangesloten organisaties en netwerken.

Het project heeft in de gemeenschappen de bewustwording van de problematiek van armoede en schulden bevorderd. Door migranten wordt inmiddels meer gebruik gemaakt van voedselbanken. Ook ondernemen verenigingen en moskeeën activiteiten als het samenstellen van hulppakketten. De IOT-vertegenwoordiger in de AVS, de heer Oktay Ünlü heeft meegewerkt aan een item van het NOS-journaal en een NRC-artikel over de specifieke kenmerken van de schuldenproblematiek onder migranten.

Ondanks de steunmaatregelen van de overheid bracht de coronacrisis een aantal groepen in ernstige financiële moeilijkheden⁷. Om die reden heeft de AVS een aanvullende corona-aanpak ontwikkeld in een tweetal steden: Amsterdam en Delft. Doel was meer hulp mogelijk te maken door het werven van 60 extra vrijwilligers in beide steden. Deze vrijwilligers hebben zich speciaal gericht op de volgende doelgroepen: jongeren, flexwerkers en/of zzp'ers. IOT en SMN hebben gezorgd voor toeleiding, waarna plaatsing volgde bij de alliantiepartners Humanitas, Leger des Heils, LSTA en Schuldhulpmaatje.

⁶ Nederlanders met een migratieachtergrond. Een verkenning naar de mate van financiële kwetsbaarheid en de relatie met financiële dienstverlening. Autoriteit Financiële Markten, Amsterdam 2021.

⁷ Inkomensterugval en copinggedrag van Nederlandse werkenden tijdens corona, ABNAMRO oktober 2021.

14.2 Verandering van binnenuit

Doel van het project is dat de activiteiten om gendergelijkheid en de veiligheid van LHBTI te bevorderen zouden worden overgenomen door gemeenten. In 2021 zijn de trainingen binnen de gemeenschappen afgesloten.

Aantal trainingen	722 (meestal 3 bijeenkomsten met dezelfde groep deelnemers)
Aantal bereikte cursisten	Ongeveer 13.000. Gemiddeld ongeveer 18 mensen per bijeenkomst.
Sekse	Meestal vrouwengroepen en gemende groepen (allebei ongeveer 40%). Soms mannengroepen (18%)
Leeftijd	Meestal bijeenkomsten met jongeren, volwassenen en ouderen bij elkaar of alleen volwassenen. Er waren soms jongerengroepen of ouderengroepen.
Achtergrond	Heel divers. Meest bereikte groepen: Turkse afkomst, Marokkaans en Somalische afkomst, Irakese en Syrische afkomst en Afghaanse afkomst, Eritrese afkomst.
Spreiding over Nederland (op gemeenteniveau)	De bijeenkomsten zijn in 60 gemeenten gehouden, de meeste in de grote steden maar ook in kleine en middelgrote gemeenten. En zowel in de Randstad als daarbuiten zoals in Noord Brabant, Limburg en Overijssel.
Thema's die zijn behandeld	Met name: homoseksualiteit, zelfbeschikking in het algemeen en thema's die betrekking hebben op gender gerelateerd geweld (zoals huwelijksdwang, partnergeweld en eergelateerd geweld) en man- vrouw gelijkheid (zoals opvoeding en rolpatronen).

In het evaluatierapport kon worden geconcludeerd dat tijdens de observaties van bijeenkomsten duidelijk verandering is waargenomen⁸. Er werden persoonlijke verhalen gedeeld en taboe thema's worden besproken. Verschillende werkzame mechanismen die bekend zijn uit de wetenschappelijke literatuur worden ingezet onder de juiste voorwaarden. Het gaat in het bijzonder om het veranderen van sociale normen; te zien is dat de meeste gespreksleiders duidelijk maken dat gelijkheid tussen vrouwen en mannen en acceptatie van homoseksualiteit de norm is en dat geweld in gezinnen niet door de beugel kan. Deze normen zijn vervolgens terug te horen in de gesprekken tussen de deelnemers.

In vervolg op de trainingen worden de gevolgde methodieken en trainingen uitgezet onder Nederlandse gemeenten d.m.v. het activeren van lokale gemeenschappen en trainingen aan zorgprofessionals. Onder meer is op 2 december een webinar gehouden voor 150 functionarissen uit gemeenten. In het bijzonder de door het IOT ontwikkelde methodiek Yeni Pencere kan zich verheugen op een brede belangstelling. Met het departement van OCW is overlegd over de voorwaarden waaronder de methodiek in breder verband kan worden toegepast.

Er worden nu adviesgesprekken gepland met de gemeenten over het aanbod van het consortium. Het IOT gaat in 3 gemeenten, Utrecht, Rotterdam en in Harderwijk, gesprekken organiseren. Daarnaast is er een trainersgroep samengesteld, waar vanuit het IOT vier mensen in zitten. Deze groep gaat trainingen verzorgen voor gemeenten, professionals, gericht op het houden van dialooggesprekken.

In vervolg op het project zijn nieuwe allianties verkend om emancipatie en gendergelijkheid blijvend te agenderen. Het wordt binnen het bestuur erg belangrijk gevonden activiteiten op dit terrein te ondernemen. Binnen de gemeenschap is daarvoor groeiende aandacht, ook binnen behoudende kringen rond moskeeën.

14.3 Schadelijke traditionele praktijken

Het IOT werk samen met expertisecentrum Pharos aan een samenwerkingsverband ten behoeve van een campagne schadelijke traditionele praktijken te bestrijden. Schadelijke traditionele praktijken is een verzamelterm voor vormen van onderdrukking en geweld tegen kinderen (vooral meisjes) en

⁸ Hanneke Felten, Evaluatie van 700 bijeenkomsten in de Alliantie Verandering van Binnenuit, Utrecht 2021.

vrouwen die voortkomen uit traditie, cultuur, religie of bijgeloof. De bedoeling is dat er in 2022 begonnen wordt met een gerichte aanpak van deze problematiek.

14.4 Netwerk ouderen

Door het NOOM is een instellingssubsidie aangevraagd bij VWS t.b.v. het versterken van (lokale) netwerken ten behoeve van ouderen met een migratieachtergrond. In kringen van de Turkse Ouderenfederatie wordt nagedacht over plannen om hier tezamen met het IOT gebruik van te maken. De voorzitter stelt voor dat het de Turkse Ouderenfederatie door het IOT wordt ondersteund bij activiteiten t.b.v. het NOOM-netwerk.

14.5 Lezen en taalontwikkeling

Van 16 maart t/m 10 mei 2020 kende Nederland een volledige schoolsluiting en van 11 mei t/m 7 juni konden leerlingen weer een halve week naar school. Op 14 december 2020 werden de scholen opnieuw gesloten. Het basisonderwijs mocht op 8 februari 2021 weer open, de middelbare scholen op 2 maart. Op 14 december sloten de scholen opnieuw, om na een verlengde kerstvakantie op 10 januari 2022 weer open te gaan. Kinderen van laagopgeleide ouders, in het bijzonder leerlingen met een niet-westerse migratieachtergrond hebben in 2020 aanzienlijk minder leergroei doorgemaakt dan leerlingen met hoger opgeleide ouders zonder migratieachtergrond.⁹ Vooral de ontwikkeling van het begrijpend lezen is gestagneerd. Als gevolg hiervan hebben leerlingen met een migratieachtergrond, kinderen van laagopgeleide ouders en kinderen van ouders met een laag inkomen een lager schooladvies gehad, dan zonder schoolsluiting het geval zou zijn geweest.

Het IOT hecht om bovenstaande reden veel aan activiteiten om ouders te ondersteunen bij de leesbevordering van hun kinderen, zulks mede in het vervolg op het project Ouderparticipatie en taalverwerving. Samen met de provinciale ondersteuningsinstelling voor bibliotheken, Stichting Rijnbrink, heeft het Inspraakorgaan Turken het project *Lezen en taalontwikkeling* ontwikkeld. Het project heeft tot doel om laagtaalvaardige ouders met een Turkse achtergrond te ondersteunen in hun rol van leesopvoeder. Bij de loting in het kader van het programma *Tel mee met taal* is dit project (op het nippertje) buiten de boot gevallen.

14.6 KNVB

De secretaris van het IOT heeft deelgenomen aan de bijeenkomsten van het platform maatschappelijke organisaties van de KNVB om een campagne te ontwikkelen ter bestrijding van racisme en discriminatie in de voetbalwereld.

15. Overige onderwerpen

15.1 Voorlichting orgaandonatie

Samen SMN is door het IOT meegewerkt aan een voorlichtingsfilm over orgaandonatie.

15.2 Etnisch profileren bij de kinderopvangtoeslag

Een van de meest kwalijke aspecten van de kinderopvangtoeslagaffaire is dat gebruik is gemaakt van algoritmes die selecteren op dubbele nationaliteit. Een dergelijke onvervalste vorm van etnisch profileren is evident strafbaar. Nadat het OM had besloten om de betrokken belastingambtenaren niet strafrechtelijk te vervolgen heeft het IOT onderzoek gedaan naar de mogelijkheid van een artikel 12 procedure

15.3 Classificatie westers/niet-westers CBS

Samen met Ocan en SMN heeft het OT deelgenomen aan de consultatie van het CBS over het onderscheid tussen westers en niet-westers. In antwoord op de gestelde vragen werd door de samenwerkingsverbanden een bredere benadering voorgestaan. Zo werden alle relevante overheidsorganisaties - waaronder het CBS – opgeroepen om alle datakoppelingen over 'afkomst' te

⁹ De staat van het onderwijs 2021, Onderwijsinspectie, 20.

heroverwogen, dus niet alleen de classificatie 'westers'/'niet-westers'. Voorts is bepleit dat bij alle publicaties duidelijkheid wordt gegeven over de afwegingen achter de verschillende soorten rapportages waarin data aan 'afkomst' worden gekoppeld.